

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvaa, julkisia työvoima- ja yrityspalveluja sekä palkkaturvaa koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle työttömyysturvaa, julkisia työvoima- ja yrityspalveluja sekä palkkaturvaa koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 11/2023 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 1/2023 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työttömyysturvalain 2 a luvun 12 §:n ja 10 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 2 a luvun 12 §:n 3 kohta sekä 10 luvun 4 §:n otsikko ja 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 12 §:n 3 kohta laissa 1380/2021 sekä 10 luvun 4 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 1451/2016, seuraavasti:

2 a luku

Työvoimapoliittisesti moitittava menettely

12 §

Pätevä syy jättää toteuttamatta työllistymissuunnitelmaa

Työnhakijalla on pätevä syy jättää toteuttamatta työllistymissuunnitelmaa ja sitä korvaavaa suunnitelmaa siltä osin, kun:

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

3) työnhakija on työnhakuvelvollisuuden tarkastelujakson aikana työllistynyt yhdenjaksoisesti ja kokoaikaisesti muussa kuin palkkatuetussa työssä vähintään kahden viikon ajan; tai

10 luku

Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavaa etuutta koskevat säännökset

4 §

Tämän lain poikkeava soveltaminen työllistymistä edistävien palvelujen alkamisen jälkeen

Jos työnhakija on kieltäytynyt tarjotusta työstä ennen työllistymistä edistävän palvelun alkamista ja korvaukseton määräaika alkaa palvelun alkamisen jälkeen, työttömyysetuutta maksetaan palvelun ajalta sen estämättä, mitä 2 a luvun 4 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Työnhakijan menettelyyn, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 2 a luvun 12 §:n 3 kohtaa.

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohta, 3 luvun 7 §:n 1 momentin 6 kohta, 5 luvun 4 §:n 3 momentti, 6 luvun 8 §:n 1 momentti, 12 luvun 6 §:n 1 momentti ja 13 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohta laissa 1132/2022, 3 luvun 7 §:n 1 momentin 6 kohta laissa 244/2022, 5 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 548/2017, 6 luvun 8 §:n 1 momentti laissa 1375/2014 sekä 12 luvun 6 §:n 1 momentti ja 13 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohta laissa 337/2022, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *työttömällä* henkilöä:

c) joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija tai jolla on oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä mainitun luvun 10 b §:n perusteella;

3 luku

Työnvälitys

7 §

Työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättäminen

Työnhakuvelvollisuutta ei aseteta, jos:

6) työnhakijan työttömyys päättyy kuukauden kuluessa muusta syystä kuin työvoimakoulutuksen tai 6 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitettun työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun takia taikka hän kuukauden kuluessa aloittaa varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan; työnhakuvelvollisuus jätetään asettamatta sen tarkastelujakson osalta, jonka aikana työttömyys päättyy taikka varusmies- tai siviilipalvelus tai perhevapaa alkaa;

5 luku

Työvoimakoulutus

4 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Työvoimakoulutukseen sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain:

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

- 1) 80 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön;
- 2) 84 §:ssä säädetään huumausainetestauksesta;
- 3) 85 §:ssä säädetään kurinpidosta ja 86 §:ssä kurinpidosta asuntolassa;
- 4) 87 §:ssä säädetään häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistamisesta;
- 5) 93 §:n 3—6 momentissa säädetään menettelystä kurinpitoasiassa;
- 6) 95 §:ssä säädetään opiskelijan salassapitovelvollisuudesta;
- 7) 12 luvussa säädetään muutoksenhausta koulutuksen järjestäjän päätökseen.

6 luku

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

8 §

Työnhakijan tietojenantovelvollisuus

Työnhakijan on esitettävä työ- ja elinkeinotoimistolle koulutuspalvelujen tuottajan todistus opiskelijaksi hyväksymisestä ja opintojen aikaisista lomajaksoista. Työ- ja elinkeinotoimisto voi lisäksi edellyttää, että työnhakija esittää sille tarpeellisen selvityksen opintojen etenemisestä.

12 luku

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

6 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinotoimistolla, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanossa välttämättömät tiedot muulta valtion viranomaiselta, kunnan viranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassalta, Eläketurvakeskukselta, Työllisyysrahastolta, julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen palveluntuottajalta, muulta työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa sovitun työllistymistä tukevan palvelun tuottajalta sekä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun työkokeilun järjestäjältä.

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

13 luku

Asiakastietojen käsittely

2 §

Käsiteltävät tiedot

Henkilöasiakkaasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

8) työttömyysturvaan ja vuorotteluvapaaseen liittyvät selvitykset, työvoimapolitiittiset lausunnot ja muut lausunnot sekä ilmoitukset; mainittuja tietoja sekä työvoimapolitiittisen lausunnon ja muun lausunnon antamiseksi välttämättömiä tietoja voidaan käsitellä myös silloin, kun yksityinen henkilö ei ole henkilöasiakas;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohtaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 3 §:n 1 momentin 4 kohdan c alakohta, 48 §:n 1 momentin 6 kohta, 64 §:n 3 momentti, 79 §:n 1 momentti ja 114 §:n 1 momentin 9 kohta seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *työttömällä* henkilöä:

c) joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija tai jolla on oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä mainitun luvun 10 b §:n perusteella;

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

48 §

Työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättäminen

Työnhakuvelvollisuutta ei aseteta, jos:

6) työnhakijan työttömyys päättyy kuukauden kuluessa muusta syystä kuin työvoimakoulutuksen tai 9 luvussa tai kotoutumisen edistämisestä annetun lain 28—31 §:ssä tarkoitetun työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun takia taikka hän kuukauden kuluessa aloittaa varusmies- tai siviilipalveluksen tai perhevapaan; työnhakuvelvollisuus jätetään asettamatta sen tarkastelujakson osalta, jonka aikana työttömyys päättyy taikka varusmies- tai siviilipalvelus tai perhevapaa alkaa;

64 §

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Työvoimakoulutukseen sovelletaan, mitä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain:

- 1) 80 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön;
- 2) 84 §:ssä säädetään huumausainetestauksesta;
- 3) 85 §:ssä säädetään kurinpidosta ja 86 §:ssä kurinpidosta asuntolassa;
- 4) 87 §:ssä säädetään häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistamisesta;
- 5) 93 §:n 3—6 momentissa säädetään menettelystä kurinpitoasiassa;
- 6) 95 §:ssä säädetään opiskelijan salassapitovelvollisuudesta;
- 7) 12 luvussa säädetään muutoksenhausta koulutuksen järjestäjän päätökseen.

79 §

Työnhakijan tietojenantovelvollisuus

Työnhakijan on esitettävä työvoimaviranomaiselle koulutuspalvelujen tuottajan todistus opiskelijaksi hyväksymisestä ja opintojen aikaisista lomajaksoista. Työvoimaviranomainen voi lisäksi edellyttää, että työnhakija esittää sille tarpeellisen selvityksen opintojen etenemisestä.

114 §

Käsiteltävät tiedot

Henkilöasiakkaasta voidaan käsitellä seuraavia tietoja:

9) työttömyysturvaan ja vuorotteluvapaaseen liittyvät selvitykset, työvoimapolitiittiset lausunnot ja muut lausunnot sekä ilmoitukset; mainittuja tietoja sekä työvoimapolitiittisen lausunnon ja

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

muun lausunnon antamiseksi välttämättömiä tietoja voidaan käsitellä myös silloin, kun luonnollinen henkilö ei ole henkilöasiakas;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 15 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 489/2021, seuraavasti:

15 §

Työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan määräytyminen

Työ- ja elinkeinotoimiston tehtävien hoitamisesta useamman kuin yhden työ- ja elinkeinotoimiston toimialueella voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella, kun tehtävät koskevat työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tai vuorotteluvapaalain (1305/2002) 17 §:ssä tarkoitettua työvoimapoliittisen lausunnon antamista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

palkkaturvalain muuttamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan palkkaturvalain muuttamisesta annetun lain (395/2023) 10 §:n 1 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

10 §

Hakemus ja hakijat

Hakemus on toimitettava kehittämis- ja hallintokeskukseen tai sille kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka vastaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa hakemus on kuitenkin toimitettava kehittämis- ja hallintokeskukseen. Ulkomailla tehtyä työtä koskeva palkkaturvahakemus voidaan ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

merimiesten palkkaturvain muuttamisesta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimiesten palkkaturvain muuttamisesta annetun lain (396/2023) 9 §:n 1 momentti seuraavasti:

9 §

Hakemus ja hakijat

Hakemus on toimitettava kehittämis- ja hallintokeskukseen tai sille kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka vastaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä. Ahvenanmaan maakunnassa hakemus on kuitenkin toimitettava kehittämis- ja hallintokeskukseen. Hakemuksen voi ulkomailla jättää myös Suomen edustustoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain (1269/2020) 2 §:n 1 momentin 1 kohdan c alakohta, 12 a §:n 4 momentti ja 14 a §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentin 1 kohdan c alakohta laissa 1133/2022, 12 a §:n 4 momentti laissa 682/2022 ja 14 a § laissa 937/2022, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työttömällä* henkilöä:

c) joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija tai jolla on oikeus työttömyysetuuteen opintojen estämättä mainitun luvun 10 b §:n perusteella;

12 a §

Työvoimapolitiittinen lausunto

Tarkempia säännöksiä työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista sekä työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen oikeudesta antaa työvoimapolitiittisia lausuntoja kokeilualueen kunnan asiakkaan oikeudesta työttömyysetuuteen voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella. Työ- ja elinkeinotoimisto voi antaa kokeilualueen kunnan asiakasta koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä 1 momentissa säädetyn estämättä.

14 a §

Asiakastietojen käsittely työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteispalvelussa

Kokeilualueen kuntaan sovelletaan, mitä työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9, 9 a ja 11 §:ssä säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta. Lisäksi kokeilualueen kuntien perustamaan tässä laissa tarkoitetuista tehtävistä vastaavaan kuntayhtymään sovelletaan, mitä mainitun lain 9 a §:n 4 momentissa säädetään työ- ja elinkeinotoimistosta.

Kokeilualueen kunta on työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettujen tietojen yhteisrekisterinpitäjä tässä laissa tarkoitettuihin asiakasryhmiin kuuluvien asiakkaiden osalta. Kokeilualueen kunta vastaa muista kuin työllistymistä edistävästä

Eduskunnan vastaus EV 11/2023 vp

monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain 9 b §:n mukaisista yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetuista rekisterinpitäjän velvollisuuksista asiakkaidensa osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdan c alakohtaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

Helsingissä 20.10.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri